

INTERPELLATION 8/2014 rd

Lika möjligheter till utbildning i framtiden

Till riksdagen

Finlands framgångar och vårt välfärdssamhälle har vilat på jämlik och högkvalitativ utbildning och hög kompetens.

Under den här valperioden har utbildningen drabbats av 1,7 miljarder i ackumulerade besparingar. Följderna har varit att skolor och läroanstalter har stängt, nybörjarplatserna minskat, utbildningskvaliteten försämrats och forskningsanslagen sjunkit.

Experter har höjt ett varningens finger och pekat på att jämlikheten i utbildningen är på fallrepet. Skillnaderna i utbildning och lärande ökar nämligen. Bostadsorten, men också föräldrarnas förmögenhet och utbildningsbakgrund spelar en allt större roll för våra barns och ungas möjligheter att få utbildning.

När vår jämlika och högkvalitativa utbildning och vår höga kompetens naggas i kanterna, betyder det samtidigt att förutsättningarna för att lösa problemen med ekonomin, arbetslösheten och skuldsättningen allvarligt försämras. Också i framtiden är kompetens vår främsta konkurrensfaktor.

Den finländska utbildningspolitiken lider av ett ledarskapsunderskott. Regeringen har gett utfästelser om att Finland ska ha den största kompetensen i världen 2020. Dessvärre har åtgärderna i verkliga livet inte gått i den riktningen — tvärtom!

Regeringens utbildningspolitiska spetsprojekt har misslyckats. Regeringen har lagt fram bristfälligt beredda och halvfärdiga projekt för riksdagen, som skapat förvirring och totalt kaos i vissa fall ute på fältet. Varken utbildningsanordnar-

na och läroanstalterna eller lärarna har en aning om vad som ska ske de närmaste åren.

Propositionerna med reformer av bestämmelserna om anordnare inom och finansiering av utbildningen på andra stadiet väcker stor oro. Regeringen vill skära 260 miljoner euro i anslagen. Det är ungefär tio procent av de totala anslagen till utbildningen på andra stadiet. Enligt vissa bedömningar betyder det att var tredje läroanstalt kan hotas av nedläggning.

Tvärtemot vad undervisningsministern och regeringen hävdar, kommer nedläggningen av gymnasier och yrkesskolor att leda till centralisering och större ojämlikhet. Det vore en återgång till läget för flera decennier sedan när de unga var tvungna att flytta bort från hemorten för att utbildas i de stora städerna. Det skulle höja kostnaderna för att stödja deras boende och kräva större satsningar på att bygga hyresbostäder. Dessutom ökar risken för marginalisering om 15- och 16-åringar måste bo på egen hand, eftersom alla inte är mogna för att bo för sig själva i den åldern.

Årskurserna 7—9 kan också komma i riskzonen när små gymnasier dras in. De delar ofta lokaler och lärare med gymnasierna, och när gymnasierna försvinner blir det dödsstöten för många av dem.

Jämlik utbildning är en av Finlands styrkor i framtiden och vi måste förhindra att jämliken rinner ut i sanden. Hela Finland måste ha så jämlika förutsättningar som möjligt att erbjuda utbildning och studier på alla stadier. Vi får inte tillåta att skolorna segregeras. Varenda skola ska vara trygg och säker för både elever och lärare. Ju

yngre barnen är desto närmare hemmet ska skolan finnas.

Vår finländska utbildning har så gott som obegränsade möjligheter, förutsatt att vi är kapabla att gripa chansen på rätt sätt. Finland har en mycket positiv inställning till utbildning och våra lärare hör till de mest kunniga i hela världen. Också våra universitet och yrkeshögskolor genererar kompetens av hög kvalitet över hela landet.

Utbildningen måste reformeras nerifrån uppåt. Utbildningen bör ses över med fokus på bland annat nytt lärande, ny pedagogik, innovationer och bättre nyttiggörande av lärarnas yrkesskicklighet. Det behövs nya lärmiljöer, och ny teknik måste utnyttjas bättre. Dessutom måste arbetslivet integreras mer i utbildningen på alla nivåer. Då matchar utbildningen och arbetslivet varandra bättre och det i sin tur har positiva effekter på sysselsättningen samtidigt som utbildningen tillförs nya resurser.

Med sin nedskärnings- och centraliseringspolitik håller regeringen på att fördärva utbildningen och utbildningen i Finland och försämrar chanserna att ge Finland ett lyft. Folk är på allvar oroade

över jämlikheten och framtiden inom utbildningen.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation till den behöriga ministern:

Varför har regeringen gått mot sitt eget program och kvävt ny tillväxt i sin linda, satt vår jämlika utbildning på spel och försvagat möjligheterna till framgång genom att göra en av de största neddragningarna i vår utbildning genom tiderna,

kommer regeringen att återta tvånget att söka tillstånd för att ordna utbildning på andra stadiet och

hur tänker regeringen se till att utbildningen på andra stadiet får adekvata resurser och att tillgången till utbildning fördelas jämnt över hela landet?

Helsingfors den 13 februari 2015

Tuomo Puumala /cent
Mikko Alatalo /cent
Sirkka-Liisa Anttila /cent
Lasse Hautala /cent
Antti Kaikkonen /cent
Timo Kalli /cent
Anne Kalmari /cent
Elsi Katainen /cent
Inkeri Kerola /cent
Esko Kiviranta /cent
Katri Komi /cent
Timo V. Korhonen /cent
Seppo Kääriäinen /cent
Paula Lehtomäki /cent
Jari Leppä /cent
Mika Lintilä /cent
Markus Lohi /cent
Eeva-Maria Maijala /cent
Aila Paloniemi /cent

Mauri Pekkarinen /cent
Terhi Peltokorpi /cent
Arto Pirttilahti /cent
Antti Rantakangas /cent
Juha Rehula /cent
Eero Reijonen /cent
Markku Rossi /cent
Simo Rundgren /cent
Annika Saarikko /cent
Mikko Savola /cent
Juha Sipilä /cent
Kimmo Tiilikainen /cent
Ari Torniainen /cent
Tapani Tölli /cent
Mirja Vehkaperä /cent
Anu Vehviläinen /cent
Laila Koskela /cent
Juho Eerola /saf
Ritva Elomaa /saf

Teuvo Hakkarainen /saf
Lauri Heikkilä /saf
Reijo Hongisto /saf
Olli Immonen /saf
Ari Jalonen /saf
Anssi Joutsenlahti /saf
Johanna Jurva /saf
Arja Juvonen /saf
Pietari Jääskeläinen /saf
Pentti Kettunen /saf
Kimmo Kivelä /saf
Osmo Kokko /saf
Jari Lindström /saf
Maria Lohela /saf
Anne Louhelainen /saf
Pirkko Mattila /saf
Lea Mäkipää /saf
Hanna Mäntylä /saf
Martti Mölsä /saf
Mika Niikko /saf
Jussi Niinistö /saf
Pentti Oinonen /saf
Tom Packalén /saf
Mika Raatikainen /saf
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Vesa-Matti Saarakkala /saf
Timo Soini /saf
Ismo Soukola /saf
Maria Tolppanen /saf

Reijo Tossavainen /saf
Kaj Turunen /saf
Kauko Tuupainen /saf
Pertti Virtanen /saf
Ville Vähämäki /saf
Juha Väätäinen /saf
Annika Lapintie /vänt
Risto Kalliorinne /vänt
Katja Hänninen /vänt
Anna Kontula /vänt
Martti Korhonen /vänt
Erkki Virtanen /vänt
Eila Tiainen /vänt
Jari Myllykoski /vänt
Paavo Arhinmäki /vänt
Kari Uotila /vänt
Aino-Kaisa Pekonen /vänt
Ville Niinistö /gröna
Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Johanna Sumuvuori /gröna
Oras Tynkkynen /gröna
Johanna Karimäki /gröna
Pekka Haavisto /gröna
Osmo Soininvaara /gröna
Satu Haapanen /gröna
Tuija Brax /gröna
Jani Toivola /gröna
Silvia Modig /vänt
James Hirvisaari /f11